

Raadsvoorstel

Onderwerp	Programma zon en wind 1.0
Datum beeldvormende raadsbijeenkomst	1 november 2021
Datum raadsvergadering	15 november 2021 en 13 december 2021 en 31 januari 2022
Zaaknummer	85131-2021:472487
Steller	Lammechien Hut
Portefeuillehouder(s)	Jurrie Nieboer en Gert Engelkens
Medeverantwoordelijke(n)	

Eerdere besluitvorming en/of vastgesteld beleid	Er is geen vastgesteld beleid voor zon- en wind. In de Omgevingsvisie is opgenomen om een visie op te stellen voor de inpassing van zonnevelden en kleine windmolens. Het ontwerp Programma zon en wind is op 22 juni 2021 door het college vastgesteld.
Voorgesteld raadsbesluit	De raad besluit: Het Programma Zon en Wind 1.0 vast te stellen.
Samenvatting	De gemeente Oldambt wil een actieve gemeente zijn voor wat betreft klimaatbeleid. Daarom heeft de gemeente Oldambt in 2017 het klimaatbeleidsplan 2017-2020 vastgesteld. Dit vraagt ook van de gemeente een visie. Daarom is de afgelopen maanden actief gewerkt aan het opstellen van een beleid voor de inpassing van zonnevelden en kleine windmolens.
Bijlage(n)	1. Het vast te stellen Programma zon en wind 1.0 2. bijlage 1 uitkomsten participatie 3. bijlage 2 berekeningstabel hectares in relatie tot energieverbruik 4. zienswijzennota
AVG	ja

TOELICHTING

Inleiding

Het doel van dit voorstel is om het Programma zon en wind vast te stellen. In de geldende gemeentelijke Omgevingsvisie is aangegeven dat er een visie wordt opgesteld voor de inpassing van zonnevelden. Om

invulling te kunnen geven aan de ambitie van het college en raad van Oldambt om voor 2030 100 hectare zon te realiseren in onze gemeente is een Programma zon en wind opgesteld. Dit programma vormt het beleidskader waarmee initiatieven met betrekking tot het realiseren van zonnevelden en of kleine windmolens kunnen worden getoetst en beoordeeld op haalbaarheid.

Motivatie

De notitie die is opgesteld, noemen we een Programma. In de nieuwe Omgevingswet die in 2022 in werking treedt, wordt namelijk het instrument programma's geïntroduceerd. Programma's zijn vergelijkbaar met de huidige beleidsnotities.

Doel Programma Zon en Wind

Het doel van het Programma Zon en Wind is om bij te dragen aan de gemeentelijke klimaatdoelstellingen. Door de gemeenteraad is de ambitie uitgesproken om 100 hectare zon te realiseren. Daarmee draagt het bij aan de doelstellingen van de Regionale Energie Strategie voor 2030. Met de realisatie van 100 hectare duurzame opwek van energie door middel van zon wordt in de behoefte aan elektrische energie van de gebouwde omgeving van Oldambt voorzien. De elektrische energiebehoefte (gebouwde omgeving en industrie) ligt veel hoger. Met dit Programma worden regels gegeven waaraan initiatieven moeten voldoen voor de realisatie van in eerste instantie 100 hectare zonne-energie. Ook wordt een doorkijk gegeven voor mogelijkheden na deze 100 hectare. Voor grote windmolens is in de gemeente op dit moment geen ruimte. Ook in het Programma Zon en Wind wordt deze niet gegeven, maar er wordt wel voorgesteld om voor de periode na 2030 onderzoek te doen of een beperkt aantal grote windmolens een optie zou kunnen zijn.

Toetsen aanvragen

Aanvragen voor zonnevelden worden getoetst aan het beleid zoals dat is opgesteld. In het Programma zijn met groene plussen en rode kruisen gebieden aangegeven waar zonneparken wel of niet kunnen. Een initiatief voor een plek die volgens het beleid niet geschikt is, wordt afgewezen. Een initiatief dat ligt in een gebied met een plus, wordt getoetst aan de andere criteria in het beleid. Een van de voorwaarden is een lokaal eigendom van 50% van een zonnepark. Ook participatie is een belangrijk onderdeel en is beschreven in het beleid. Daarnaast vindt er altijd een maatwerk gesprek plaats over de landschappelijke inpassing van een zonnepark.

In eerste instantie wordt tot 2030 meegewerkt aan maximaal 100 hectare zonneparken. In 2025 staat een evaluatie van het beleid gepland.

In het programma is aangegeven wat de regels zijn voor de ruimtelijke inpassing van zonnevelden en hoe we willen omgaan met windenergie.

Betrokkenheid (externe) partners

Bij de totstandkoming van dit beleid zijn externe partners uitdrukkelijk betrokken. Eind 2020 / begin 2021 hebben we klimaat Tafels georganiseerd met diverse stakeholders (bijvoorbeeld provincie, waterschap, LTO etc.). Gemaakte opmerkingen zijn zo mogelijk meegenomen in het beleid. Ditzelfde geldt voor de klimaat Tafels die we hebben georganiseerd voor de verschillende verenigingen van dorpsbelangen en wijken en buurten.

Daarnaast is begin 2021 een enquête gehouden (digitaal en via de Odambster) onder de inwoners van de gemeente. De resultaten van de enquête zijn ook meegenomen in het beleid.

Vervolgens is het concept Programma voorgelegd aan de deelnemers van alle klimaat Tafels en inwoners die bij de enquête hadden aangegeven mee te willen denken over het beleid. De hier gemaakte opmerkingen zijn ook meegenomen in het beleid. Ook is hiervan een Nota inspraak gemaakt, welke ook in het beleid is opgenomen.

Het beleid is gepresenteerd in een raadsbijeenkomst aan de raad. Daarnaast is het diverse keren besproken met de raads werkgroep. De raads werkgroep heeft aanbevelingen gedaan. Hier wordt aangegeven wat er met de aanbevelingen van de raads werkgroep is gedaan.

Wat is er gedaan met de aanbevelingen van de raads werkgroep.

1. Verken de mogelijkheden om ook de gebieden aan te wijzen anders dan de gebieden grenzend aan stedelijk gebied;

Dit is gedaan. Binnen het beleid zijn juist gebieden aangewezen die niet grenzen aan stedelijk gebied. Grenzend aan stedelijk gebied willen we alleen toestaan als dit als verzoek vanuit een dorp / wijk (bottom up) bij ons wordt ingediend. (zie paragraaf 3.4 van het Programma zon en wind).

2. Onderzoek de aanvaardbaarheid van de voorstellen in het ontwerp voor de gebieden, grenzend aan stedelijk gebied;

Zie ook het antwoord onder 1. Grenzend aan stedelijk gebied willen we zoveel mogelijk niet. Alleen als het uit het dorp / de wijk zelf komt kan wellicht medewerking worden verleend. Dit kan niet bij elk dorp. In het beleid zijn gebieden aangewezen bij welke dorpen iets zou kunnen (als het vanuit het dorp zelf komt). Zie hiervoor de paragrafen 3.4, 4.4 en 5.3 van het Programma zon en wind.

3. Beoordeel of de gestelde minimumgrens van 100 hectare nog actueel en voldoende is; betrek hier ook andere vormen van duurzame energie bij;

Hierover is iets gezegd in paragraaf 3.2. De 100 hectare komt overeen met het huidige energieverbruik van de gebouwde omgeving. Dat zijn alle woningen, winkels en maatschappelijke gebouwen van Oldambt. In 2017^[1] verbruikten deze gebouwen 0,11 TWh aan energie, dat is vergelijkbaar met de opbrengst van ongeveer 100 hectare zonnenvelden. Daarmee is het beleid voorlopig gericht op de energiebehoefte van het eigen grondgebied.

Dit beleid gaat alleen om zonne-energie en windenergie. Andere vormen van energie zijn in deze notitie niet meegenomen. In het klimaatprogramma wordt ook ingegaan op andere vormen van energie.

4. Onderzoek de mogelijkheden voor toepassing van de zonneladder;

Er is een zonneladder opgenomen in paragraaf 3.4 van het Programma zon en wind.

5. Bezie de opgaven in relatie tot de opgave die er ligt bij de regionale Energie Strategie (RES).

De bijdrage die de gemeente Oldambt doet aan de RES is 100 hectare zon. Daaraan wordt met deze visie voldaan. De RES is beschreven in paragraaf 2.1.

De opgave van 100 hectare die deel uitmaakt van het bod in de RES 1.0 wordt voor 2030 gerealiseerd. In het Klimaatakkoord is opgenomen dat we in 2050 volledig gebruikmaken van duurzame alternatieven voor de opwekking van elektriciteit. De opgave voor Oldambt na 2030 tot 2050 wordt ingeschat op 600 hectare zon.

6. Verken de omvang van de reeds geïnstalleerde zonnepanelen op daken etc.

Voor de provincie Groningen is berekend dat er dakoppervlakte is voor opwek van in potentie ruim 1 TWh. Door diverse oorzaken (ongeschikte dakconstructie, problemen met verzekering, ontbreken netaansluiting of te hoge aanlegkosten) zal deze potentie niet volledig benut kunnen worden, maar het streven is wel dat zoveel mogelijk te doen. Enerzijds zijn hiervoor inspanningen nodig van de dakeigenaar, anderzijds kan ook de gemeente een rol spelen door dakeigenaren goed te informeren en te ontzorgen; door ze te helpen met procedures en financiering. Hier valt nog veel winst te behalen. Dit jaar zal een wijziging van het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) in werking treden. Het Bbl is onder de Omgevingswet de opvolger van het huidige Bouwbesluit 2012. Door de Bbl-wijziging krijgt de gemeente maatwerkmogelijkheden waarmee zij bij (bepaalde) nieuwe gebouwen het duurzaam gebruik van het dak kan eisen.

De potentie zon op dak voor Oldambt is berekend op bruto 0,1 Twh oftewel ongeveer 100 hectare. Op grond van beschikbare info (SDE subsidieverlening o.a.) is in Oldambt gerealiseerd 0,007 Twh (ca. 7 ha) en totaal (met alle kleine projecten zonder SDE, dus ook particuliere woningen) ongeveer 0,022 Twh oftewel ca. 22 ha.

Op 5 juni 2021 is een rondrit georganiseerd, voor raadsleden, waarbij op diverse plekken gesproken is over de inpasbaarheid van zonnenvelden en kleine windmolens in het landschap.

[1] 2017 is gekozen als meetjaar, omdat voor dat jaar de dataset het meest compleet is. Een overzicht van de berekeningen is te vinden in de bijlage.

Consequenties

Aanvragen voor zonneparken worden na vaststelling getoetst aan het vastgestelde beleid.

Vervolg

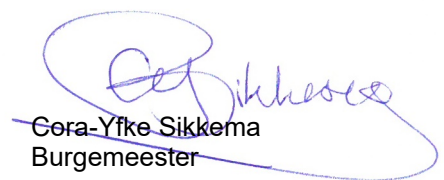
Het ontwerp Programma Zon en Wind heeft ter inzage gelegen. Iedereen die in het voortraject is betrokken, heeft een bericht over het ontwerp Programma ontvangen. Er zijn dertien zienswijzen ingediend. De zienswijzen zijn ingediend door met name belangenorganisaties, initiatiefnemers en dorpsverenigingen. Hiervoor is een zienswijzennota opgesteld. In de zienswijzennota is aangegeven op welke punten het heeft geleid tot een aanpassing van het Programma zon en wind.

Winschoten, 12 oktober 2021

Burgemeester en wethouders van de gemeente Oldambt,

Berlinda Aukema
Secretaris

Cora-Yfke Sikkema
Burgemeester

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Oldambt,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 12 oktober 2021

Besluit

Het Programma Zon en Wind 1.0 vast te stellen.

Winschoten, 31 januari 2022

De raad van de gemeente Oldambt,

Jelte van der Meer
Griffier

Cora-Yfke Sikkema
Voorzitter

Datum raadsvergadering
31 januari 2022

Onderwerp
Programma zon en wind 1.0

Agendapunt

Zaaknummer
85131-2021:472487

